

Mason'un Bilişim Etiği Boyutları Altında Vikipedi'nin İncelenmesi*

Investigation Of Wikipedia Under The Light Of Mason's Papa

Şenay Ozan
Anadolu Üniversitesi, Türkiye
senayozan@anadolu.edu.tr

Adile Aşkim Kurt
Anadolu Üniversitesi, Türkiye
aakurt@anadolu.edu.tr

Hatice Ferhan Odabaşı
Anadolu Üniversitesi, Türkiye
fodabasi@anadolu.edu.tr

Öz

Bu çalışmada bilişim etiği boyutları altında Vikipedi kullanımı incelenmeye çalışılmıştır. Nitel araştırma desenlerine uygun olarak desenlenen çalışmanın verileri Anadolu Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) Bölümünde öğrenim gören sekiz öğretmen adayı ile yapılan küçük odak grup görüşmeleri aracılığıyla toplanmıştır. Öğretmen adayları ile yapılan görüşmeler her bir sınıf düzeyinden bir erkek ve bir kadın olmak üzere ikişer kişilik dört adet küçük grup görüşmesi olarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Bu bağlamda veriler bilişim etiği ölçütleri altında düzenlenmiş ve bu ölçütler altında Vikipedi incelenmiştir. Araştırma sonucunda katılımcıların bilişim etiğine ilişkin tanımlamalarının yetersiz olduğu ancak örneklerle açıklamaya çalıştıkları görülmüştür. Katılımcıların erişebilirliğe ilişkin görüşleri incelendiğinde Vikipedi'nin erişebilirliği yüksek bir ortam olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu ortamdaki doğruluk ve fikri mülkiyet boyutundaki etik problemlerin ise ortamdaki değil, kullanıcıdan kaynaklı olduğu görülmüştür. Bu bulgular sonucunda bireylere Web 2.0 teknolojileri kullanırken etik düşünmelerine ve bu doğrultuda karar alabilmelerine ilişkin eğitim verilmesi önerilmektedir. Elde edilen diğer bir bulgu ise bireylerin bu ortamı bilinçsiz kullandığıdır. Bu nedenle Web 2.0 araçlarına yönelik okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Aynı zamanda yanlış bilgilerin Vikipedi'ye göre diğer Web 2.0 ortamlarında daha çok görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumda bireylerin bilgi okuryazarlık düzeylerinin geliştirilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Vikipedi; Bilişim Etiği; PAPA.

Abstract

The aim of this study was to investigate Wikipedia under the light of the dimensions of informatic ethics according to Mason (1986). Data set of this study was designed as qualitative research design and was collected by small focus group interview. The participants of the study were eight teacher candidates in the department of computer and instructional technology education in University of Anadolu. Interviews were carried out as four small focus group interviews including one male and one female from each grade level. The obtained data was analyzed with content analysis. Concordantly the data was organized and Wikipedia was investigated under the light of dimensions of information ethics. Results were discussed under two headings. The first as being, participants

* 1301E015 nolu Anadolu Üniversitesi BAP projesi kapsamındaki bu çalışmanın özeti 5-7 Şubat 2014 tarihinde Dubai/Birleşik Arap Emirliklerinde gerçekleştirilen International Teacher Education Conference (ITE-C) adlı konferansta bildiri olarak sunulmuştur.

awareness regarding information ethics; and the second as being participants point of views on Wikipedia regarding the aspects of privacy, accuracy, property and accessibility. Results on participants awareness regarding information ethics revealed that they had not a structured knowledge on information ethics, but were familiar with the issue as can be understood by the informal examples they used. Results related with accessibility indicated that Wikipedi has high accessibility. Findings related to accuracy and intellectual property reveal that ethical problems are rather user based, note the environment. There came a theme which can be titled under ethical considerations regarding Wikipedia use which presented participants hesitations on entering issues without any control. Under the light of the findings of this study, we came to an understanding of a necessity for more information web 2.0 technologies. This may require a web 2.0 literacy training for teacher candidates.

Keywords: *Wikipedia; Informaion ethics; PAPA.*